

Kjulskollen S

Naturtype: Gammel granskog

Utforming: Gammel lavlandsgranskog

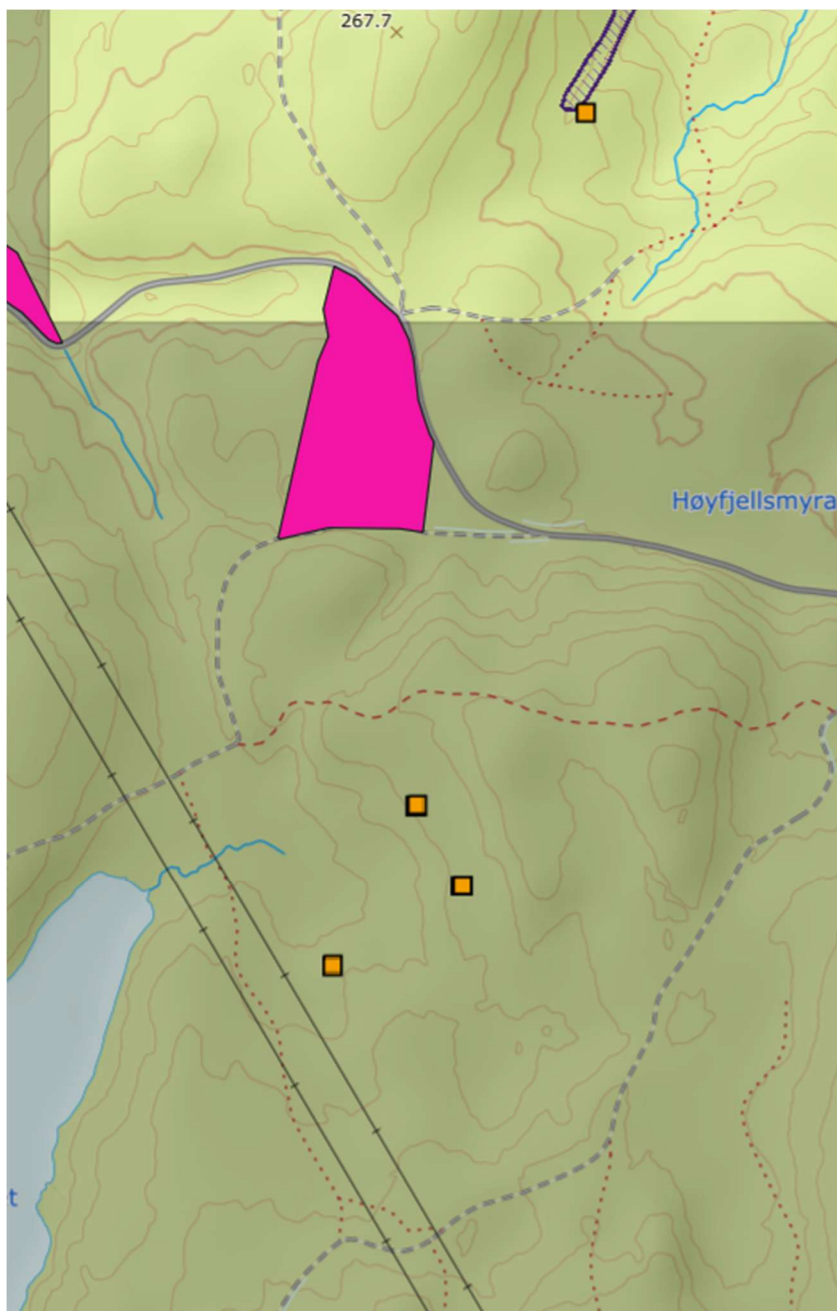
Undersøkelsesdato: 23. mai 2025

Areal: 11 daa

Verdi: B (viktig)

Registrator: Egil Bendiksen, NINA

Nøyaktighetsklasse: <20 m

Verdivurdering: Lokaliteten skårer lav vekt på størrelse, middels på tilstand og lavt på rikhet. Det intakte sumpskogpartiet trekker verdien opp. Dette er en av de siste rester av gammel granskog i et større skogsområde helt dominert av plantasjeskog. Etter en samlet verdivurdering inkludert sitt potensial klassifiseres området som Viktig (B verdi). Skogen er særlig grovvokst og aller mest verdifull i de nordlige to tredjedeler av lokaliteten, den delen som ligger langs veien og videre over sumppartiet og videre vestover til forbi gjennomgående, stor sti.

Innledning: Undersøkt av Egil Bendiksen, NINA, 23. mai 2025, som supplement til tidligere registreringer for Nittedal kommune. Kartleggingen følger metoden i DN-håndbok 13, med reviderte faktaark fra 2014/2015.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i Lillomarka, Nittedal kommune, sør for Kjulskollen, nordøst for Skredderudtjern. Lokaliteten ligger i et relativt flatt område, men er småkupert, med lave koller og forsenkninger. Berggrunnsgeologisk ligger arealet i Nittedalskalderaen, et nedsynkingsområde med opphav i vulkansk aktivitet i slutten av permida. Bergarten er kartlagt som hornfels, som er næringsrik og som her gir et lite utslag i forsenkninger og sig.

Bio-klimaregion: Sørboreal sone, svakt oseanisk seksjon (O1).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Naturtypen er gammel granskog med naturskogspreg, utforming gammel lavlandsgranskog. Blåbærgranskog er dominerende vegetasjonstype, dominert av blåbær med høy dekning, dessuten tyttebær. Bunnsjiktet er dominert av surbunnsmoser, først og fremst etasjemose (*Hylocomium splendens*), blanksigdmose (*Dicranum majus*) og i fuktigere parti torvmoser (*Sphagnum* spp.). Furumose (*Pleurozium schreberi*) dominerer på tørrere partier. Skogen er relativt åpen og flersjiktet dominert av gran som varierer i brysthøydedia fra 35 til 60 cm. Flere av trærne har lave kroner. Det inngår også spredte, mindre bjørk. Mengden dødved er sparsom; det ble observert noen få tørrgraner, dessuten spredte læger, mest av mindre dimensjoner. Én stor furu, brysth. 50 cm, vokser på det høyeste punktet. Sentralt i den nordlige delen av lokaliteten er det et parti med halvåpen, middelfattig sumpskog, der det foruten mer lavvokst gran kommer inn bjørk og ørevier. I feltsjiktet vokser spredt bekeblom, myrfiol, myrhatt, skogstjerne, maiblom, skogsnelle, små rogn og et litt større felt med slåttestarr. Dominerende arter i bunnsjiktet her er grantorvmose (*Sphagnum girgensohnii*), klubbetorvmose (*S. angustifolium*) og storbjørnemose (*Polytrichum commune*). Helt i nord, mot skogsbilveien, er det et søkk med rikelig skogburkne.

Artsmangfold: Det er ikke registrert rødlistede arter i området, men den gamle naturskogen har potensial for å huse slike, i hvert fall på noe sikt.

Bruk, tilstand og påvirkning: Skogen er flersjiktet og fleraldret med et sparsomt innslag av liggende og stående død ved. Ifølge historiske flyfoto har skogen stått urørt siden minst 1946. Ifølge aldersklassekart i SR16 er angis snittalder på trærne til 142 år. Skogen i sumppartiet er ikke påvirket av grøfting. Lokaliteten grenser mot en smal skogsbilvei i øst og nordøst, og det går en enkel hovedsti fra sør til nord gjennom arealet.

Fremmede arter: Ingen registrert.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten er et av svært få restarealer med eldre naturskogspreget granskog på et større areal i nordvestre del av Nittedal nordøst i Lillomarka vest for Slattum, Kjøl og Mo.

Skjøtsel og hensyn: Det er ingen kvaliteter i lokaliteten som er avhengig av skjøtsel for å fremmes, og fri utvikling anbefales.

Skredderudbekken Ø

Naturtype: Rik granskog

Utforming: Høgstaudegranskog (med elementer av rik gransumpskog)

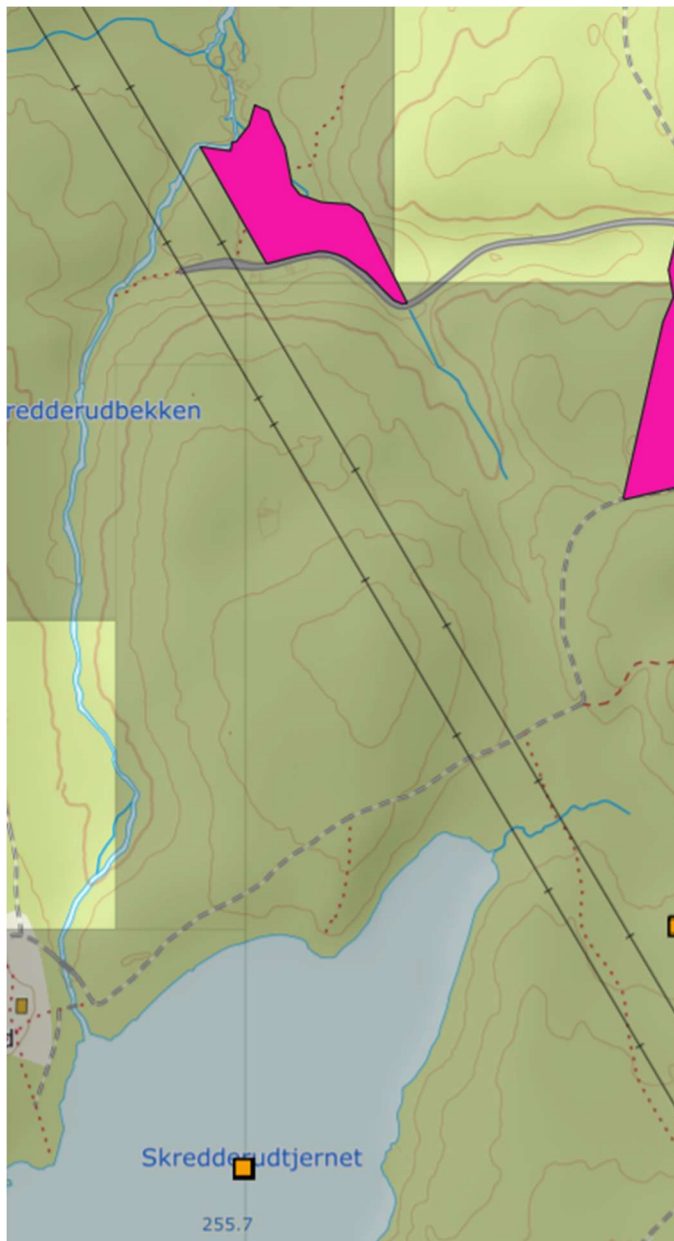
Registreringsdato: 23. mai 2025

Areal: 5

Verdi: B/C

Registrator: Egil Bendiksen, NINA

Nøyaktighetsklasse: <20 m

Innledning: Undersøkt av Egil Bendiksen, NINA, 23. mai 2025, som supplement til tidligere registreringer for Nittedal kommune. Kartleggingen følger metoden i DN-håndbok 13, med reviderte faktaark fra 2014/2015.

Verdibegrunnelse: Typen er rødlistet som NT på grunnlag av tilstandsreduksjon (ofte hogstpåvirkning). Naturtypen har også elementer fra rik gransumpskog, som også er rødlistet. Beltet med denne fuktige og næringskrevende vegetasjonen er smalt, men skårer høyt på parameteren tilnærmet intakt grunnvannsstand. Denne typen er her dessuten i kombinasjon med gammel lågurt-/småbregnegranskog, selv om denne utgjøres av få trær. I sum vurderes lokaliteten å være på overgangen mellom C – lokalt viktig og B -viktig.

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Lokaliteten ligger nord for Skredderudtjern, øst for Skredderudbekken i Nittedal (like sør for der den etter møte med annen bekk kalles Brattfossbekken ifølge kartet). Den utgjør en liten bekkedal, der en liten sidebekk renner ut i Skredderudbekken fra sørøst. Berggrunnsgeologisk ligger arealet på latitt, en lavabergart fra perm, som her er grunnlag for næringsrike sig i forsenkningene.

Bio-klimaregion: Sørboreal sone, svakt oseanisk seksjon (O1).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Skogen består av flere hovedelementer; Beltet langs bekkesig er en høgstaudegranskog med også sumpskogselementer, mens den bratte lia i øst samt et relativt flatt parti mot Skredderudbekken, er gammel granskog.

Sumpskogbeltet langs bekken på noen meters bredde, har en frodig og artsrik flora på overgangen mellom de to naturtypeelementene. Arealet er halvåpent og med mindre trær av bjørk, gran, svartvier og i øvre del, gråor. I feltsjiktet vokser rikelig med sumphaukeskjegg, og ellers ble notert firblad, mjødukt, hestehov, krypsleie, engsleie, skogsnelle, kvitbladtistel, vendelrot, skogsnelle, bekkeblom, skogsnelle, fugleteig, hengeving, skogburkne, hvitveis, skogfiol, skogsveve, skogsalat, maiblom, sølvbunke, skogrørkvein, slirestarr, teiebær, enghumbleblom og gaukesyre. I bunnsjiktet ble registrert større partier med bl.a. sumpfagermose (*Plagiomnium ellipticum*) og kildevrangmose (*Bryum pseudotriquetrum*).

Den sørlige, bratte lidelen av den gamle granskogen er en lågurt-(overgang i bunnen)/småbregnegranskog med relativt sparsom vegetasjon, men med bl.a. noe skogfiol, hvitveis, og skogsveve i lavere deler. Trærne er grove, relativt få i antall. Den nordlige sletta i hjørnet mellom bekkesiget og Skredderudbekken, er en frisk utforming av blåbærgranskog med blant annet maiblom. Dødvæd forekommer spredt. Etter et kort, fattigere mellomparti kommer den rike høgstaude- og sumpskogselementen tilbake langs bekkesiget nærmest møtet med Skredderudbekken.

Det er sparsomt med dødvæd, men spredte læger.

Området er ellers ikke tidligere naturtypekartlagt, men vegetasjonskartlagt, jf. kartblad Slattum, Oslo kommune 1991, der søkkbunnen er klassifisert som høgstaudegranskog.

Artsmangfold: Floraen er artsrik. Det ble ikke registrert rødlistearter.

Bruk, tilstand og påvirkning: Området er ikke påvirket av nyere inngrep, og det er ikke spor etter grøfting. Granskogen er flersjiktet og fleraldret med et sparsomt innslag av liggende og stående død ved. Ifølge historiske flyfoto har skogen stått urørt siden minst 1946. Ifølge aldersklassekart i SR16 er angis snittalder på trærne til 80 år.

Høgstaudegranskogen er ikke påvirket av grøfting.

Fremmede arter: Ingen fremmede arter er registrert.

Del av helhetlig landskap: Høgstaudegranskog fins spredt i søkk og sigpartier, men i et større område omkring bare som ungskog eller noe eldre skog etter tidligere flatehogst.

Skjøtsel og hensyn: Området er sårbart både overfor direkte inngrep og inngrep i eller omkring området som kan endre drenerings- og grunnvannsforholdene. Viktigst er at det ikke blir foretatt hogstinngrep langs bekkesiget og den sørlige delen av den gamle granskogen øst for bekkesiget. Det siste dreier seg ikke om mange trær, som vokser i brattskråning ned mot høgstaudegranskogen. Disse ville også trolig være vanskelig å avvirke uten å ødelegge den sårbare høgstaude-/sumpskogen.

Skogdelen i sør

Bekkesiget i nedre del

Høgstaude-/sumpgranskog

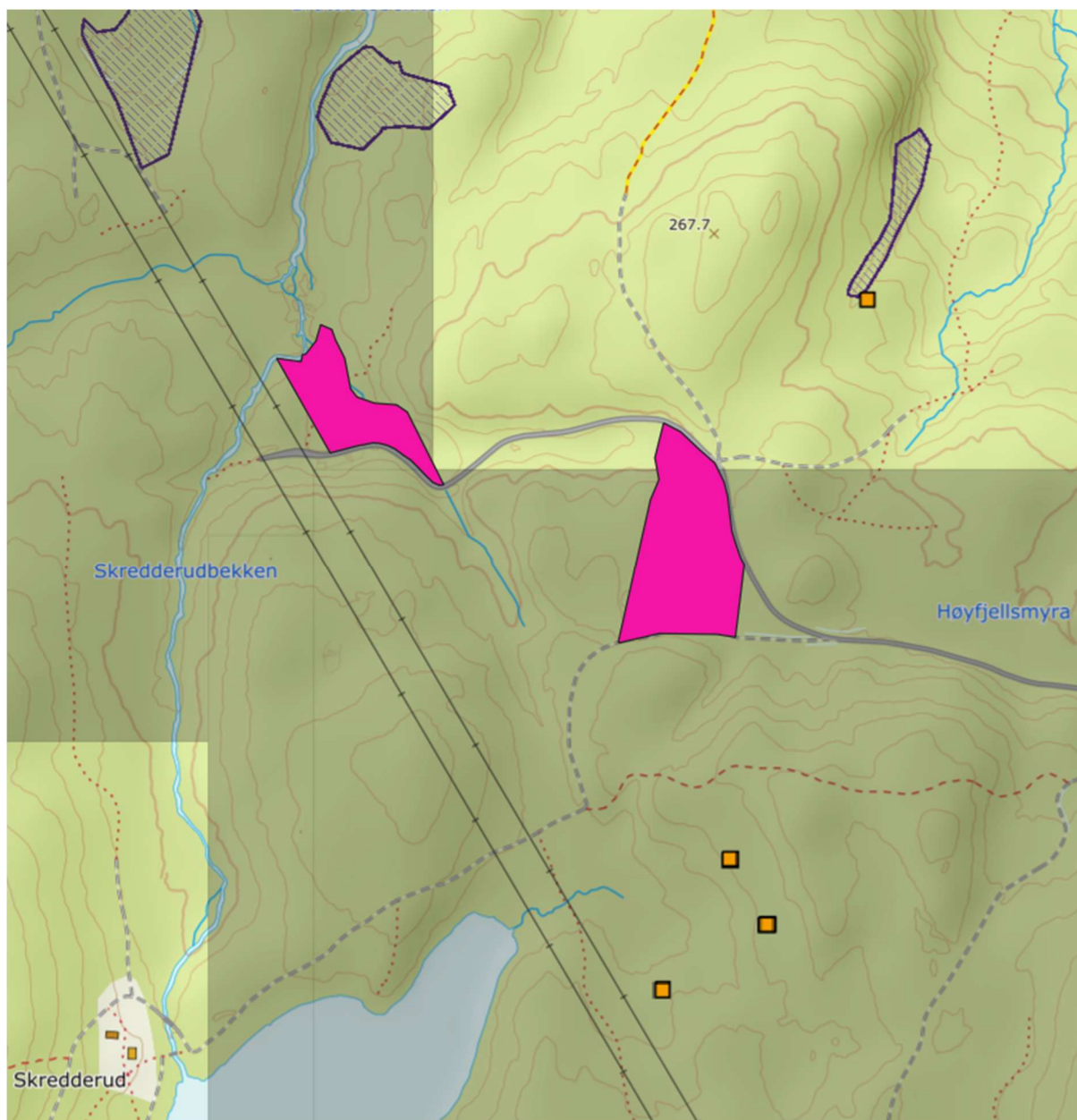
Tyrihjelme

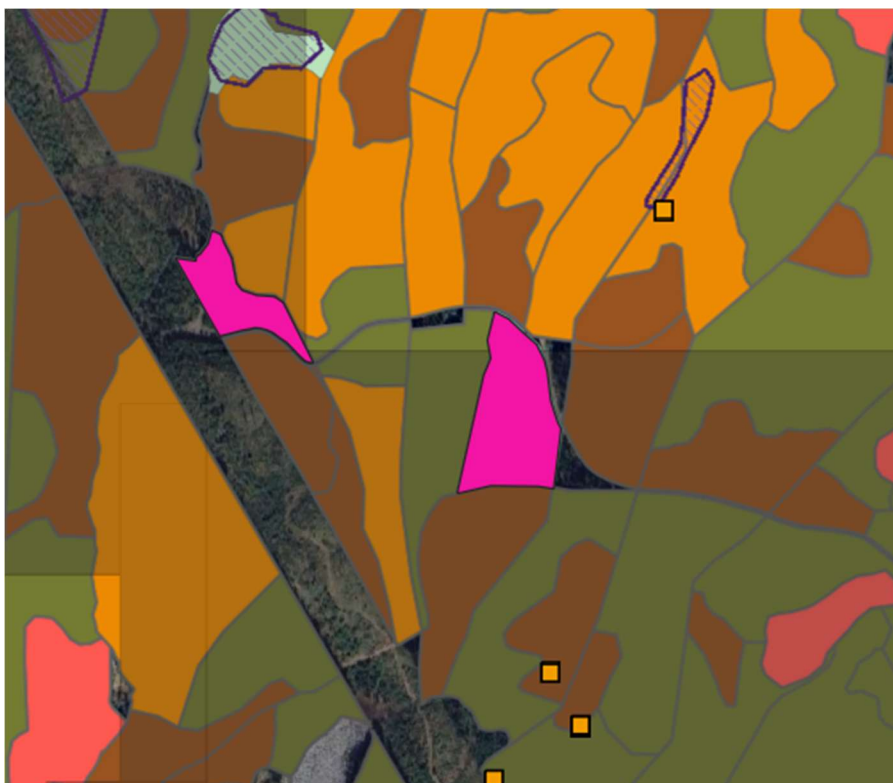
Sumpfagermose (*Plagiomnium ellipticum*)

Det nordlige partiet mot elva

Kart over de to lokalitetene samlet

Aldersklasser i nærheten, de to naturtypelokalitetene i lilla samt rødt representerer hogstklasse 5/gammelskog, brunt er hogstkl. 4, grønt hogstkl. 3 og oransje hogstkl. 2- på aldersklassekart NibIO, Kilden pr. 2014.